

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 118.

34te Møde.

Torsdagen den 14de Marts.

(Fortf.)

N. Sørensen: Spørgsmaalet er her, om Sagen er af den Bessaffenhed, at den kan henregnes under de almeenvigtige Gjenstande. Og da de almeenvigtige Sager naturligviis beroe paa, om Folket erkjender saadanne Sager for almeenvigtige, saa er det Noget, man slet ikke kan lade sig afvise med, at det henhører under Domstolene, og at de der maa finde deres Afgjørelse, og videre skal man ikke bekymre sig om; thi paa den Maade var § 50 i Grundloven aldeles overflødig (nei! nei!). Paragraffen siger jo, at om almeenvigtige Gjenstande kan Thinget nedsætte en Undersøgelses-Commission, og almeenvigtige Gjenstande ere ikke blot saadanne, som kunne gøres til Gjenstand for Processer, men almeenvigtigt er alt, hvad man finder almeenvigtigt (Latter). Finder Thinget, at denne Sag er af almeen Vigtighed, saa maa det henvisse den til en Undersøgelse, men ikke til en Undersøgelse paa anden Maade, end ved efter Grundlovens Bestemmelser at nedsætte en Commission; thi Spørgsmaalet er her, om der kan være Haab om at tilveiebringe ved en saadan Undersøgelses-Commission andre Oplysninger, end dem, man allerede har (det er rigtigt!) Er der Haab om det, derom ønskede jeg, at det ærede Medlem, som har indbragt Forslaget, vilde yttre sig, er der Haab om at tilveiebringe saadanne Oplysninger, at enten de Paagældende kunde tilkjendes deres Ret, eller dog saadanne Oplysninger, som i almeenvigtig Henseende kunde være gavnlige for den her omhandlede Gjenstand, som er Bøndergaardens Nedlæggelse. Alle Oplysninger i de fremlagte Actstykker ere meget vigtige; og kan der tilveiebringes flere, hvoraf det kan sees, paa hvem Uretten nærmest hviler, saa haaber jeg, at man vil komme ud af det; og kunde man ved Sa-

gens Undersøgelse faae en større Dømming mod fremtidig Misbrug, saa var det ogsaa gavnligt. Og i alle saadanne Henseender maa man vistnok ønske Sagen fremmet uden Hensyn til, hvad der hører til Domstolene, eller ikke hører til Domstolene.

Sagd: Det er blot for at imødegaae nogle Bemærkninger af den næstforegaaende Taler (Mourier), at jeg har taget Ordet. Han søgte paa det kraftigste at bevise, at nærværende Sag ikke egnede sig for Nedsættelsen af en saadan Commission (Mourier: det har jeg aldrig sagt!); han udtalte den Formening, at Rigsforsamlingen, ved her at nedsætte en Commission, gik ind paa et Gebeet, som henhører under Domstolenes Myndighed; (Ja! Ja!) han udtalte sig altsaa imod en Commissions Nedsættelse (Nei! Nei!). Imidlertid maa jeg dog gøre opmærksom paa, at den dømmende Magt er skabt af den lovgivende (Nei! Nei!) Jeg beder om Forladelse. Jeg veed ikke ellers, hvorfra den dømmende Myndighed skulde have sin Oprindelse, med mindre den skulde have sin Oprindelse fra noget Overjordist, som jeg ikke kjender; men jeg veed ikke Andet, end at den dømmende Myndighed er skabt af den lovgivende, og at det er den lovgivende Myndighed, som bestemmer Omfanget af den dømmende Myndighed. Man vil ikke kunne nægte, at disse tvende Magter staae i nær Forbindelse med hinanden, og at de Bestemmelser, som de lovgivende Forsamlinger i Forening med Regjeringen tage, komme til at indvirke paa den dømmende Myndigheds Omraade. Nu troer jeg, at den Sag, som idag er under Forhandling, er af en saadan Art, at det vil være af Vigtighed for Thinget at komme til klar Kundskab om samme. For det Første fordi det maa være os af Vigtighed at kjende Domstolenes Brøst, og jeg formener med en anden foregaaende Taler, at vi ikke kunne antage vore Domstole for saa useilbar-